

BUITEN

2^e JAARGANG N°. 5.

ZATERDAG 1 FEBRUARI 1908.

Foto door F. W. Vogt

JEUGDIGE MARKERS.

BUI TEN

Geïllustreerd Weekblad
aan het Buitenleven gewijd

REDACTIE:

HENRI VAN BOOVEN, te HILVERSUM.

MEDEWERKERS.

ARCHITECTUUR, (Gebouwen, woninginrichting, meubelen, verlichting, verwar-
ming, enz.) TUINARCHITECTUUR, PLAATSBSCHRIJVING: W. BAX JR.,
A. F. VAN BEURDEN, H. VAN DER BORCH VAN VERWOLDE, WOUTER COOL,
H. J. DAMMERMAN JR., J. W. HANRATH, E. RUEMPOL, AUG. SASSEN, PROF.
K. SLUYTERMAN, LEONARD A. SPRINGER, D. F. TERSTEEG, P. WESTBROEK.
BLOEMEN- EN MOESTUIN; (Serres, kassen, enz. vruchtboomen, sierheesters).
J. G. BALLEGO, K. BERENDSEN, JAC. B. BRINK, E. H. J. CUNAUS, A. FIET,
J. J. KRUYFF, M. LEUNENBURG, A. SCHUTTEVAER, E. TH. WITTE.
FOKKEN EN KWEEKEN: (Paarden, runderen, wolvet, honden, pluimvee en
ander gevogelte, vissen, bijen): F. BLAAUW, G. C. DUVAL VERWEY,
CHR. H. J. RAAD, S. SPANJAARD LZN., JOH. PH. TUYT.
FOTOGRAFIE: J. A. BAKHUIS, M. A. BOER, F. F. BRUYNING JR., WOUTER COOL,
DR. A. J. M. GARJEANNE, G. A. M. GARJEANNE, MEVR. C. DE VRIES-BLOM.
HYGIENE, (Tuinsteden) OPVOEDING EN ONDERWIJS: J. BRUINWOLD RIEDEL,
G. H. DEMMINK, J. C. G. GRASÉ, G. OOSTERBAAN.
LANDBOUW, LANDBOUW-ECONOMIE, HEIDEONTGINNING EN BOSCH-
CULTUUR: (Cultuurplanten, woudflora, versaeling van gewassen, enz.) L.
BROEKEMA, F. F. BRUYNING JR., V. R. Y. CROESEN, S. R. VON FRANCK,
I. P. VAN LONKHUIZEN, J. RINKES BORGER, J. Z. TEN RODENGATE MARISSSEN,
A. J. VAN SCHERM BEEK, C. G. SPENGLER, DR. J. J. OTT DE VRIES.
LEVENDE NATUUR EN LETTERKUNDIGE BIJDRAGEN: MEJ. A. BIEN-
FAIT, MEJ. C. BIENFAIT, M. J. BRUSSE, MEVR. A. BIJL VAN SLOOTEN, BERN.
CANTER, J. DAALDER DZN, HENRI M. DEKKING, P. FRANSSEN JZN., DR. A.
J. M. GARJEANNE, G. DE GRAAF, E. HELMANS, MEVR. HOFFMANN, J. HORA
ADEMA, DR. EDW. B. KOSTER, JOH. DE MEESTER, HENRI MEIJER, J. RED-
DINGIUS, MEJ. B. STOLK, P. TEUNISSEN, DREVEIS UITTERDIJK.
METEOROLOGISCHE EN ASTRONOMISCHE MEDEDEELINGEN: DR. C.
SCHOUTE, J. VAN DER BILT, PROF. DR. A. A. NIJLAND.
SPORT: (Cricket, golf, hockey, kaatsen, lawntennis, voetbal, ijskolf (bandy), enz.;
paardensport; jacht en jachthonden; automobilisme, wielrijden, toerisme; roeien,
zeilen, zwemmen, vissen, watertochtsjes; bijarten, schermen, vuistvechten, enz.;
wedstrijden) H. F. ADAMS, LUIT. H. BIERMAN, J. COUCKE, PROF. P. H.
DAMSTÉ, A. W. H. W. H. R. VAN MANEN, W. WESTRA.

INHOUD:

Jeugdige Markers. Illustratie	blz. 49
In het land van de ceders, door Ae.	" 50
Het Huis te Amerongen. Illustraties	blz. 52-55
De Brem, door Anna Bienfait.	blz. 52
"N' ouwerwesse sop-evend", door M. Kramer.	" 53
Bevroren planten, door E. Th. W.	" 55
Een tochtje, door H. v. B., geïllustreerd	" 56
In een kleinen tuin, door H. Witte	" 57
Een verdienstelijk confrencier, door H. v. B.	" 58
De Tentoonstelling van Automobielen, Motorrijwielen en Motorbooten van 17-26 Januari in het Paleis voor Volkslijdt, door John Coucke, geïllustreerd.	" 58

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Bij iedere rubriek wordt gelegenheid voor correspondentie opengesteld en gelieve
men vragen aan de Redactie te richten.

Fraaie foto's zullen gaarne ter beoordeling ontvangen worden. Te adresseeren
aan de Redactie of aan de Uitgevers. De inzender verzuime vooral niet duidelijk
zijn naam en adres te vermelden; ook achter op de foto's.

Van tijd tot tijd zullen prijsvragen voor de beste foto's op een of ander gebied
worden uitgeschreven.

De Uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding
van eene annonce, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Uitgave van SCHELTEMA & HOLKEMA'S BOEKHANDEL
K. Groesbeek & Paul Nijhoff - AMSTERDAM -

IN HET LAND VAN DE CEDERS.

ER zijn van die tochten, die bijna ieder reiziger, welke
daartoe in de gelegenheid is, onderneemt en waarbij
men dan steeds tot de overtuiging komt iets gedaan te
hebben, wat gerust achterwege had kunnen blijven. Tot
zulke tochten behoort ook mijn bezoek aan de ceders, de
weinig die er nog over zijn van de duizenden bij duizenden eens
bedekkende de kruinen van het prachtige gebergte, den Libanon.

Gewoonlijk onderneemt men de reis van uit het stadje Baäl-
beck; in drie kwartier wordt het dorp d'Ya'at bereikt, waar een
zuil staat volgens de legende opgericht door keizerin Helena op
haar bedevaart naar Jeruzalem om het heilige kruis te zoeken;
een uur verder ligt deir-el-ahmar, het roode klooster, anderhalf
uur van daar het dorp Mouchaiti-ye, dan bereikt men het ar-
moedige plaatsje Aïnata te midden van een geheel met noten-
boomen beplant dal.

Hier vangen voor den reiziger de groote moeilijkheden aan: hij
moet langs een bijna onbegaanbaar bergpad zich naar boven
werken en dan langs een niet minder gevaarlijk voetpad afdalen

tot den bron Kadicha is bereikt, waar de schoonste ceders thans
nog te vinden zijn.

Niet ten onrechte noemt men ze reuzen: de stammen worden
tot veertig voet hoog, maar de takken zijn bij die van andere
boomen vergeleken weinig ontwikkeld en de bladeren, die altijd
groen blijven, zijn kort en scherp: de vrucht langwerpig van vorm,
heeft een wit-gele kleur: het hout is hard, geen worm of vocht

is in staat er schade aan toe te brengen.

Slechts vijf bosschen van eenigszins belang zijn er in den Li-
banon overgebleven, maar deze worden dan ook met zorg bewaakt,
geen schendende hand mag ze beroeren, want de ceder is in de
oogen der bevolking een heilige boom: de overlevering zegt dat
het kruis van den Verlosser van cederhout was en daarom nooit
tot stof is vergaan.

De bevolking van den Libanon bestaat thans voor het grootste
deel uit Maronieten en Drusen.

De oorspronkelijke bewoners waren de Marditen, van wie de
Maronieten afstammen. Reeds spoedig Christenen geworden,
verschilde hun ritus zeer veel van die der Grieksch-Orthodoxe
kerk, wat tot herhaalde botsingen en twisten met het Byzan-
tijnse rijk aanleiding gaf. Het voornaamste klooster was dat
waar de heilige Maron vertoefde in de vierde eeuw. Door de
kruistochten kwamen de Maronieten in aanraking met de Roomsche
Katholieke kerk, waarbij zij zich omstreeks 1600 aansloten, echter
met dien verstande dat zij de mis in het Syrisch mogen lezen
en de lagere geestelijken, zoo zij dit willen, mogen huwen. De
patriarch woont in het klooster Kannobin: hij wordt door de
bisschoppen gekozen en door den paus in zijn ambt bevestigd.

Het is voornamelijk Frankrijk geweest, die de Maronieten deze
voorrechten op godsdienstig gebied heeft weten te verschaffen; zij
hebben dit nooit vergeten en gevoelen zich zeer aangetrokken
tot het land van Marianne. Hij, die het eenigszins kan, zendt
zijne kinderen naar Parijs, Rijsel of elders om hunne opvoeding
te voltooien.

De gids, die ons naar de ceders begeleidde, was een Drus,
even als alle stamgenooten een ruwe maar rechtschapen en eer-
lijke man, ons vreemdelingen zeer behulpzaam. Alleen over eene
zaak was hij niet aan het spreken te krijgen, over zijne gods-
dienst, trouwens het meerendeel der Drusen weten er al zeer wei-
nig van. Volgens hun leer bestaat de wereldgeschiedenis uit
zeventig perioden en zijn wij thans in de laatste. Telkenmale
verscheen God éénmaal op aarde als een doorzichtige schim, een
phantoom: de laatste maal als Khalief Hakim, die in 1021 op een
witten ezel gezeten uit Caïro naar het Mokattamgebergte reed
en nooit terugkeerde. Van af dat oogenblik werd de Deur des
Geloofs gesloten, bekeerlingen werden niet meer aangenomen;
die toen Drus was, is dit gebleven evenals zijne nakomelingen,
ook al verzaakt hij zijn geloof.

Als nu de periode, die wij thans doorleven, ten einde is, komen
de geloofsbroeders der Drusen, die in China wonen, allen naar
het Westen, en maken zich meester van de heilige stad Hagar
op het Bahreineiland (Pareleiland) in de Perzische Golf, eens
de hoofdplaats van het Karmaten rijk 1). Dan veroveren zij
Mekka en Medina en trekken naar Palestina, waar op het oog-
blik de Turken den laatsten strijd voeren tegen de verzamelde
Christenvolken 2). De Drusen dooden allen: dan opent zich het
dal Josephat, tusschen de tempelmuren en den Olijfberg, Allah,
Isa (Jezus) en Mohammed dalen af uit den hemel, nemen plaats
op den heiligen offersteen van Abraham en houden het laatste
gericht.

De grondslagen van de leer der Drusen zijn vervat in de zes
boeken der Wijsheid, maar alleen de ukkal, de wetenden, mogen
die lezen en ook deze mogen alleen de godsdienstige bijeenkom-
sten bijwonen. Zij worden gehouden des Donderdags in afge-
legen eenzame oorden, chalwe genaamd, waar zij die ukkal willen
worden, zich moeten aanmelden: de proeftijd, die uiterst gestreng
is, duurt jaren lang en dit is dan ook de reden, dat slechts
enkel en zich daaraan willen onderwerpen. Evenals bij alle
nomaden in Syrië is ook bij de Drusen de godsdienstzin zeer
weinig ontwikkeld en de meesten rekenen het zich reeds als
een groote verdienste toe eenmaal in hun leven een bedevaart
naar Mekka te maken. Hunne leerstellingen staan het naaste
bij die van den Islam, vermengd als zij zijn met Christelijke en
Heidensche overleveringen en in dagen van nood hebben velen
hun leven gered door zich voor vrome moslims uit te geven;
veelwijverij en slavernij dulden zij echter niet, mannen en vrou-
wen hebben gelijke rechten. Bij het sluiten van het huwelijk
geeft de bruid aan den bruidegom een scherp dolkmes, ten teken
dat zij zich onder zijne hoede stelt, maar tevens ook om haar
er mede te dooden als zij hem ontrouw wordt. Dit laatste komt
echter zelden voor: de Drusen hebben op zedelijk gebied zeer
streng begrippen: hij die hier tegen zondigt moet zeven jaren
boete doen.

Maronieten en Drusen waren tegen de uit het Zuiden den
Libanon binnendringende Arabieren niet bestand, al meer en
meer werden zij naar het Noorden gedreven. Emir Arslan en de

1) De Karmaten waren volgelingen van Hamdan el Karmat (de ge-
brekkige), die zich ook voor de incarnatie Gods uitgaf. Zij roofden in 930
naar Hagar; 21 jaar later gaven zij hem terug.

2) Volgens de Turksche legende zijn deze christenvolken Grieken en
gedood wordt voor de poort van Ramléh, het oude Arimathëa.

Foto Aug. F. W. Vogt.

HUIS TE AMERONGEN. TUINHEK.

DE BREM.

DE brem, die stekelige brem met haar donker dof groen, — wat zullen wij er mee doen in den tuin? We kijken er nauwelijks naar om, al neemt zij haar plaatsje in op de hei en in den tuin. Wie zou er over denken haar binnen te roepen? Het is onkruid en anders niet en toch denk ik aan haar in verband met het tuintje op schralen grond. Ik bedoel niet een stadstuintje, omsloten door hoge muren. Ik geloof niet dat dit kind der vrijheid zich daar thuis zou voelen. Maar ik denk aan die kleine dorre tuintjes in zandige dorpen, waar met moeite de potgeraniums een kleurtje geven, en ik vergelijk die woestijnachtige plekjes met de hei, zooals ik haar zag op een lente-morgen. Het was nog vroeg in het jaar, de berkes hadden nog geen blad, maar de knopjes begonnen los te raken en de witte stammetjes waren omhuld door een heel fijn licht groen waas, een sluier haast. — En de lachende lentelucht tintelde om de boompjes, waardoor de sluier nog teerder leek, dan tegen een donkeren achtergrond van dennen, iets verder. Naast de wazige berkeboompjes stond een brem in vollen bloei, zoo schitterend goudgeel alsof zij alle menschen bijeen wilde roepen om te bewonderen de jonge lente, het was de gaspeldoorn. Bladen rekent zij haast als overdaad en zij heeft ze ineengerold tot stijve scherpe punten, tot doorns, zij heeft meer hetzelfde plan als de den — groote breede bladeren zouden al het water verdampen, dat zij met moeite aan de dorre heide onttrekt, maar de houtige stekels verdampen niet; de blauwachtige doffe kleur doet meer aan een waslaagje denken, dat de planten beschermt, maar het kan ook een stijve dikke laag zijn, die de binnencelletjes afsluit en als een zware huid het vocht gevangen houdt binnen in de plant.

Zoo denkt de gaspeldoorn over haar bladen en de andere brem, het Bezemkruid, wist nog een anderen raad, zij maakte haar blaadjes zoo klein, dat we haast niets zien dan de kantige takken. Zij doet daardoor haar naam van bezemkruid eer aan, maar uit de verte gezien lijkt zij werkelijk geen bezem. Haar zwart donker groen kan teekenend afsteken in de heide, vooral als men haar op den heuvel ziet tegen de lucht. Soms in het avonduur bij ondergaande zon, is het of al de hoopjes brem verspreide schapen zijn, die huiswaarts trekken — een kudde zonder herder — en ik vind het aardig dat ik haar vind op de hei, zoowel de gaspeldoorn als het bezemkruid. Wij vinden ze haast nooit dicht bijeen,

zeker omdat de gaspeldoorn nog dorder grond voor lief neemt dan het bezemkruid. Ik zag haar op den rand der rotsen van de zuidkust in Engeland, daar waar niets anders meer groeide en zij hing af van de rotsen, haar steun zoekend en vindend in een nauwe spleet, juist zooals de den het doet in de Zwitsersche bergen. En dit zeegezicht, de zee was blauwgroen met witte koppen, brekend in de branding, had een lijst van de donkere stekelbrem. Mooier dan ik ooit de zee gezien had.

Kleine zusjes van deze beide bremstruiken zijn de kruipende brem, de kleine stekel en de verfbrem. Zij zijn bescheidener dan haar grootere zusters, maar ik zou me best kunnen begrijpen, dat een rand van de stekelbrem langs een zandig pad aardig voldoen zou, misschien de kleine gele *Potentilla* er tusschen, die ook met moed de dorre hei trotseert. Haar aardige handvormige blaadjes doen eigenlijk weinig denken aan een heideplantje, zij zijn niet behaard tot bescherming voor de heete zon en haar worteltjes gaan niet diep. Zij zal nog een ander geheim hebben, waardoor zij het uithoudt, maar ik weet het nog niet. Wel keek ik het kunstje af van de kleine kruipende brem, zij heeft haar blaadjes ook wat tot stekeltjes ingekort, maar haar grootste geheim bestaat in haar wortels. Ik geloof dat zij meer aandacht schenkt aan haar leven onder den grond, dan aan haar geheelen bloemenschat. Ik groef haar wortel uit, maar dat was een aardig werkje. Meer dan een uur was ik er aan bezig om het eind daarvan te vinden, meer dan een meter diep had het plantje in de dorre hei moeten zoeken naar water en van daaruit moest het water van celletje tot celletje opgepompt en om haar bloemen de kracht en haar goudgele kleur te geven. Ik dacht aan onze Noorweger-ton-pompen en zag in mijn verbeelding hoe het plantje uit het zaaide was gekomen en al dat werk moest doen voor het tot volwassen wasdom kon komen. Het was maar goed, dat niet vóór een zomer alleen zooveel werkkraft was noodig geweest. Zij had zich daar nu genesteld voor vele jaren. Juist als overblijvende plant lijkt mij de brem zoo geschikt in een tuin, waar weinig groeien wil. Haar groote zuster, de gaspeldoorn, heeft hetzelfde wortelsysteem. Zij gaat zoo diep, dat uitgraven voor mij onmogelijk was. Daarom denk ik, dat men met een zeer kleine plant beginnen moet, als men haar over wil planten. Maar als haag of alleenstaand op den hoek van een pad zal zij dan zeker voldoen.

De Engelsen denken heel anders over de brem, maar voor hen is er een historische herinnering aan verbonden. De goudgele brem was het teeken der Plantagenets; zooals bij ons de oranje

Foto Aug. F. W. Vogt

HUIS TE AMERONGEN. KOETSHUIS OP HET VOORPLEIN.

klanten de goudsbloem droegen in het knoopsgat en op den hoed, zoo droegen de vereerders der Plantagenets de brem.

Misschien komt het daardoor dat zij de brem ook in hun tuinen welkom heetten, maar in ieder geval stem ik in met dezen welkomstgroet. Ik zag in Wisley groepen van gele brem en de witte boumlupine, die werkelijk verrassend waren; een laantje was er mee beplant en aan het eind stond een huisje met een rood dakje. Het was in Juni. Ik stelde mij voor dat als deze rijk bloeiende planten zouden uitbloeien, andere later bloeiende tusschen haar te voorschijn zouden treden. Dat is natuurlijk de groote moeite in beplanting, dat men er op bedacht moet zijn, dat deze helschitterende bloemen maar kort haar omgeving verhelderen. Ik had geen tijd om te zoeken naar haar opvolgers, maar wel weet ik dat de Engelschen ook de uitgebloeide bremstruik met haar blauwachtig waas als achtergrond waardeeren. Zij laten haar niet aan haar lot over als op de wijde hei, maar zij snoeien de dorre takken eruit, zoodat de jonge loten ruimte hebben tot ontwikkeling te komen en daardoor heeft de plant ook nooit dat dorre voorkomen, dat zij in droge zomers op de heide vertoont en dat ons zeker zou afschrikken om haar in den tuin toe te laten.

Buiten haar mooie gele kleur heeft de brem nog veel aantrekkelijks, hoewel zij haar aardigste zijde alleen laat zien aan hen die haar kennen.

Als de dikke hommel zoemend om haar zweeft in den heeten zonnenschijn, dan weten de brem en de hommel samen haar vindingrijk spelletje van het stuifmeel. Haar bloem is een vlinderbloem, de vlag ligt beschermend over de beide vleugels en de kiel daar tusschen. De vleugels en vlag zijn door een soort scharnierje verbonden, maar als de hommel met haar zwaarte neervalt op de vleugels, dan openen zich op eenmaal de scharnieren. Met een schokje valt nu ook de kiel naar beneden en het rijpe stuifmeel, dat in de kiel verborgen is, wordt met kracht opgeworpen tegen de buik van den fluweeligen bezoeker, die beladen met het gele stof verder vliegt. Ook de stamper komt door deze mechaniek te voorschijn en strijkt langs het stuifmeel dat al bij een vorige bloem door den hommel verzameld was. Ik heb er mij dikwijls mee geamuseerd als ik in de hei zat te mijmeren en het was voor mij een genoegen als ik het zoemen hoorde van het wonderdier, dat dit werk ging uitvoeren. Maar meer nog dan herinnering bleef voor mij aan de brem verbonden.

Nog een tweede tooneeltje boeide mij aan de brem; het was op een heeten zomerdag toen al lang de gele bloemen vergeten

waren en de stijve peultjes zacht behaard tusschen de stijve stekels wachtten tot zij rijp zouden zijn.

Dan, terwijl het stil was op de groote heide, klonk een zacht knetteren, nu hier, dan daar. Het was als een licht kamervuurwerk maar zonder licht, alsof de kaboutertjes bezig waren elkander met erwten te gooien. De kaboutertjes waren er niet, maar het erwten gooien was waar, de peultjes waren rijp, droogden in de heete zon en sprongen als met een veertje open. De erwten werden met kracht de wereld in geslingerd. Er is zooveel verkwisting in de natuur; want zeker zullen niet alle erwten een goed plaatsje vinden waar zij kiemen zullen, maar dat de paarsche hei niet spoedig de gele brem zal moeten missen, daarvoor zorgt zij door het schieten van het zaad op den warmen zomerdag.

In Engeland vinden we dus in de tuinen: de gaspeldoorn (*Ulex europaeus*) en het bezemkruid (*Sarothamus scoparius*), maar buiten deze zien wij ook gekweekte planten, die in den handel bekend zijn onder de namen *Cytisus albus* met mooie witte bloemen, *Cytisus preacox* met crème en *Cytisus scoparius* Arndreanum met bonte, gele en roode bloemen.

Zij zijn allen waard een plaatsje toe te staan in onze tuinen, tenminste aan den heidekant. De zware Hollandsche klei zullen zij zeker te kil en te zwaar vinden. De brem houdt van droogte en warmen zonnenschijn.

ANNA BIENFAIT.

„N OUWERWESSE SOP-EVEND”.

GAAN mee, 't is soppe 1) venevend (van avond) bij Klaasbuur. De leste praam hooi is temet op'evorkt, aanstonds begint de ket 2). Zoo sebiot wordt 'r om'ebrocht; toe gaan mee, den kenne we net nag an de bak. Geachte lezer(es) accepteer de hartelijk gemeente invitatie en laat u introduceeren op dezen feestavond, waar ge genieten zult van echt Hollandsche vroolijkheid. Bij soms wel eens wat ruwe scherts — och, zie er geen „bestal” aan — zult ge

1) Bij het thuis halen van het laatste hooi wordt feest gevierd en sop gegeten (witte brood in melk gekookt).

2) „ket” = plezier, pret. De kinderen spreken wel van „ketteren” = pret maken met elkaar.

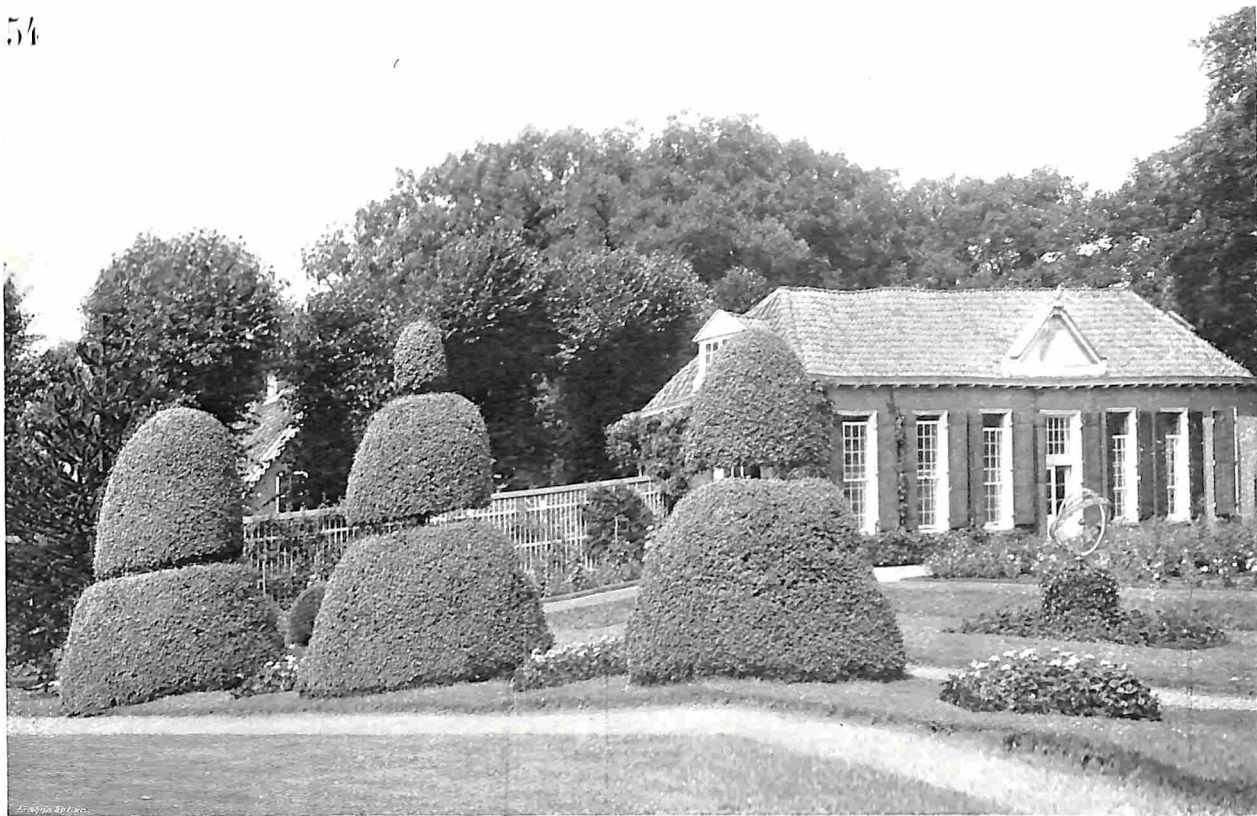

Foto Aug. F. W. Vogt.

HUIS TE AMERONGEN. ORANJERIE.

er veel landelijke poëzie vinden, die ge in liefelijke herinnering zult bewaren.

— „Toe, gaan mee, 't is soppe venevend bij Klaas-buur. Je hoef niet mit alles mee te doen, je geef maar zo'n bewijssie al te met. Je zel 's zien, hoe lekker ze 't zelle vinde.”

De „leste praam” is tot boven in „de barg” opgevorkt. De mannen hebben nu „heilig” ('t werk is af). Ze gaan zich een beetje „opgnappe” voor het avondfeest. Zie dien hooier uit het bovenste „vorkgat” eens hoe nat ie is van het zweeten; „le ken z'n boezeroen wel uitwringe”. Hij slaat dan ook zijn „baai” om de schouders, om het niet „weg te krijge”.

We laten de hooiers mekaar rustig „ofslaan”, om de „krok” (graszaad) uit de kleeren te verwijderen en verder ongestoord hun toilet in orde brengen. We gaan even binnen kijken naar de toebereidselen voor het hooifeest. Daar is me wat te doen!

De vrouw, de „maaid” en 't oudste „meissie”, dat al mooi in de hand komt, zijn ijverig in de weer met wittebrood snijden voor de sop, met bloemkool schoonmaken, met spek snijden en aard-appelen schillen. Zie me die geweldige hoeveelheden van alles eens aan! In dien grooten waschketel zal straks de sop gekookt worden. Op „t stalhout”³⁾ staat het „grovve stiengood” klaar. Merk die twee groote schalen op met aalbessen, die zijn voor 't needdessert nee 't ete”.

Daar weet zoowaar „kleine zus”, die in „r ton” vastgebonden

volk goed ken „commedeere”.

— „Moeder, kijk Siempie zussie 's plage”. De kloeke vrouw verliest echter haar hoofd niet en — heb geen vrees — „alles zel wel op zijn poote te land komme”.

Siempie krijgt een tik van de meid, omdat hij zussie plaagt en „an de skuimspaan komt, deer ze spul genug mee 'ehad heb om 'm zoo mooi glimmend te krijge”.

We zullen na de toebereidselen voor het eetnummer gezien te hebben, „t staltje mit 't stookend!” maar verlaten, omdat — zooals de meid terecht opmerkt, — „je temet over mekaars biene val”.

De manlui „kenne 't op hun sloffies af”. De knecht en de vaste werkmán harken het om de hooiklamp nog wat aan: de overigen hebben niets meer te doen. Het liep op een vroegertje uit van avond. Enkelen korten den tijd met flesch-gooien op 't „waaitje”. Er is „n dubbel maatje” op gezet voor wien 't verst weet 't gooien.

— „t Ken lije; guster heb de boer vijf skott 6) 'erekend, omdat ie bang was, dat 't vandaag niet binne zou komme.”

— „En nou hewwe we maar ruim drie skott 7) 'erwerkt en krijge toch vier uitbetaald. Vooruit, ikke zet 'r 'n hallevé kan op; Zundagevend opneme!”

— „Hij mag den dut en dat weze, maar 'n benouwdén boer is ie niet. Een heel verskil bij die je maar anjaagt as 'n peerde; en deer je de gortjes wel in de brij ken telle!”

— „We worre 'eroepe, hoor maar!” En van bij het erf klinkt het: „Opsteke! Of jollie komme!”

De mannen gaan in vroolijke stemming naar de boerderij terug:

„Je zel 's zien, hoe rójaal we 't zelle hewwe.”

Bij de hooiklamp voor de groote dorschdeuren, vormt zich nu een vroolijke groep. Ook dit echt Hollandsche tooneeltje op 't doek, hee zou een mooi pendant wezen van „Rustende arbeiders in het hooiland”. Men zou er 't mooiste „Zwitsersche landschap” voor geven.

In achteellooze houding zitten of liggen de mannen daar op „t groentje”. Een paar leunen op de stelling bij de hooiklamp, een derde zit op den boerewagen, die uit de dorsch gereden is, om ruimte te hebben bij het hooien. Nog een ander, die „altijd en eeuwig” zijn gemaak zoekt, zit op een omgekeerden emmer. Er wordt niet op tabak gekauwd. De boer heeft rijkelijk gezorgd voor halve lange pijpen en hier en daar ligt een half

³⁾ Na het lossen van twee pramen hooi wordt „om'ebrocht” = een borrel gegeven.

⁴⁾ Stalhout — het houten of steenen gedeelte, waar de koeien met de achterpooten op staan.

⁵⁾ Stukje weiland bij het huis.

⁶⁾ Groep — Het lage gedeelte achter het „stalhout”.

⁷⁾ Schott — het vierde deel van een werkdag.

Foto Aug. F. W. Vogt.

HUIS TE AMERONGEN.
ZIJMUURTJE EN TOEGANG TOT DE ORANJERIE.

pond tabak en een doosje lucifers. Jaren terug trof men een paar koperen komforen aan met een kooltje vuur er in, of wel tondeldoos (8) met staal en vuursteen. 't Is vrij-rooken van avond. De „nuwe pijp“ worden eerst op de meest gemakkelijke manier even nat gemaakt: „aars rookt ie zoo beroerd“. Som-scherp geworden uiteinde wat mee vlak: „ze wulle wel 'r 's zegge, dat je 'r de kanker van krijge ken, as je zoo maar an 'n nuwe pijp begin: 'k weet 't ok niet, hoor.“

De tabaksrook kringelt gezellig omhoog. De hooiers zijn in een zeer genoegelijke stemming. Een gejuich gaat op, als de meid een spoelkom brengt, gevuld met jenever. Voor deze extra gelegenheid is er suiker door geroerd. In de spoelkom steekt een ronde eetlepel. Natuurlijk om er mee te roeren, denkt ge. Neen. Let maar op het eigenaardige, dat nu volgt. De baas roert even, neemt dan een lepel vol drank en na een: „'t Is wel verdiend, jonges“, slaat hij de hartsversterking naar binnen. De spoelkom doet nu de rondte, zooals de vredespijp bij de Indianen en ieder neemt een lepel drank.

De stemming wordt nu natuurlijk vroolijker; de tongen komen meer en meer los. Daar worden grappen verkocht; koddige gebeurtenissen uit dezen hooitijd of een vroegeren worden in herinnering gebracht. Hooiers, die een dommigheid uitgehaald hebben, of onhandig geweest zijn, worden wat uitgerachen. Maar aies gaat schertsenderwijze: „'r komt gien mot“.

Weldra stelt een voor: „we moste 's 'n moppie zinge.“

Het voorstel vindt bijval en aanstonds heeft de voorsteller een oud lied ingezet. Eigenaardig schoon klinken de oude melodien in de stilte van den zomeravond. Kunstwerk is het lang niet, maar ontegenzeggelijk maakt dat landelijk gezang indruk op u.

„Daar trok een regiment al
over den Rijn,
Daar trok een regiment en
al over den Rijn,
En daar trok een regiment,
daar trok een regiment,
Ja een regiment dragonders.“

Dat lied met zijn onnoodige herhalingen is vaak het eerst aan de beurt. Veel coupletten heeft het, waarvan er geen enkele wordt overgeslagen. Met hoofd en handen, waarin „de halve lange“ de beweging meemaakt, ja, met het heele bovenlijf en ook met de voeten wordt de maat zicht- en hoorbaar weergegeven. Soms begeleidt een harmonica den zang.

Altijd komt ook „Het vrouwtje van Stavoren“ op de proppen en het: „Aan den oever van een snellen vliet“ en het „Lieve schipper, vaar mij over“ en het „Toen ik op Neerlands bergen stond“, enz. Met deze liederen zingt iedereen mee, maar soms komt er een hooier aan met een weinig bekend of een zeer oud lied, dat hij dan alleen zingt. Ook wordt er wel eens een oude geschiedenis opgedischt, betrekking hebbende op deze streek.

Het drinken uit de spoelkom wordt niet vergeten; na een lang lied moet noodig de keel „weer 's 'esmeerd worre“, of „de tong 's effies nat 'emaakt.“

De meid komt eindelijk waarschuwen, dat „ze an de bak kenne“: „'t ete staat klaar“.

„Nou, 'r is wel skroei“ (honger) en weldra zijn allen om de tafel gezeten, waarop dampende aardappelen, bloemkool en spek tot „anpakke“ uitnoodigen. Knipmessen worden voor den dag gehaald om het spek te snijden.

De baas geeft het teken om met „opvorreke“ te beginnen. In de eerste minuten wordt weinig gesproken; allen zijn danig „mondgaw“. Er wordt flink „eskoft“.

„Hier nag wat spek!“

„Toe, leet je nou niet noode, doen maar net of je thuis ben!“

8) Van oude hooiers heb ik nog wel eens tondeldoos, staal en vuursteen gezien. Van lucifers wilden ze niets weten: „Je steek an een lucifer lang zoo lekker niet op.“

— „Leet je nou niet kenne an 'n paar eerappels en dat brokkie spek!“

— „Geef mijn 't maar, hij wul 'n goed plaassie over houë voor de sop. Dat ken mijn zoo erg niet skele.“

Naarmate de vorken meer in rust komen, wordt het gesprek weer levendiger. Eindelijk is Janse, die „nou altijd en eeuwig 't lest in de bak is“ ook voldaan.

De „bruine bakke“ worden weggehaald, de „kleine bakkies“ effies om'edaan met water“, soms ook wel eenvoudig op tafel omgekeerd. Ieder ontvangt op zijn bord een paar scheppen suiker voor de sop.

— „Nou, d'r hej je ze eindelijk, weer we zoolang voor 'evochte hewwe, deer is de sop!“

Er wordt goed in „eskutteld“ (gegeten). Maar er is rijkelijk gekookt, zoodat alles niet op gaat; d'r blijft 'n goeie lest over voor morge“, tot groote geruststelling der kinderen, die op sop verlekkerd zijn.

En dan nog de aalbessen! Zeer welkom. Spoedig „is ook dat karwei plat“. De tafel wordt afgenomen en de boer haalt geld voor de uitbetaling. Een heerlijk slotnummer. Het loon wordt in ontvangst genomen met een „zegen mit je hooi, baas.“ De

„halve lange“ worden nog eens in den brand gejaagd, men praat nog een poosje en dan gaan de hooiers welgemeed op huis af. 't Wordt ook tijd; 't is al bij twaalfen. De borden worden in elkaar gezet en op de boerderij gaan allen slapen om uit te rusten van dezen vermoeiden dag.

— „Morrege zelle we 't 'r maar 'n beetje van neme: 't hooi is thuis“.

M. KRAMER.

BEVROREN PLANTEN.

ONZE winters zijn, zooals wij allen weten, buitengewoon ongestadig. Het regent over dag, des avonds wordt de lucht helder en des nachts vriest het somtijds een steen dik. Onnoodig te zeggen, dat heel wat planten daaraan ten offer vallen. Talrijke planten, die in een onverwarmde serre staan, zijn bij plotselinge vorst des morgens bevroren en in de meeste gevallen weet men dan niet, wat er mede aan te vangen. Niets is zoo noodlottig voor haar, dan ze in een verwarmde kamer te zetten, zooals maar al te dikwijls geschiedt. Doet men dit, dan zijn de planten in de meeste gevallen reddeloos verloren; zij hebben toch gewoonlijk veel meer kans door het plotselinge ontthoien, dan door het bevroren dood te gaan. Blijkt het, dat men bevroren

planten heeft, dan doet men het best ze goed nat te spuiten en daarna in een vorstvrij kelder te zetten, waar het in den regel koel en donker is. Hier laat men ze een paar dagen staan en bespuit ze in dien tijd nog een paar malen. Waren zij niet al te erg bevroren, dan zullen zij, na een dergelijke behandeling, gewoonlijk weer ontdooid zijn zonder noemenswaardig geleden te hebben.

Een zelfde behandeling past men toe op een kouden bak, waarin half harde planten staan, die bevroren zijn. Is dit het geval, dan worden de ramen even stuk voor stuk opgelicht en de daaronder staande planten goed natgespoten, waarna de bak opnieuw vorstvrij gedekt wordt. Bemerkt men, dat het door de wanden van den bak heen gevoren heeft, dan brengt men er een laag blad tegen aan. Laat men den bak een dag of wat gesloten, dan zal men zien, dat veel van de planten zich geheel hersteld hebben.

Dikwijls komt het ook voor, dat pakken met heesters en ook wel boomen in bevroren staat aan de plaats van bestemming aankomen. Is men daartoe in de gelegenheid, dan laat men in even ijver of sloot een bijt hakken en schuift de pakken heesters geheel onder het ijs. Vriest het na een paar dagen nog, dan wordt de bijt weder open gehakt, de heesters onder het ijs uit getrokken en het water er goed uitgeschud, waarna zij in een koele, vorstvrije schuur worden opgeborgen.

E. TH. W.

Foto Aug. F. W. Vogt.

HUIS TE AMERONGEN.
TUINDETAIL NABIJ DE ORANJERIE.

EEN TOCHTJE.

EEN tocht had het eigenlijk moeten zijn, maar ongelukkig kwam die ellendige, die eeuwig en altijd juist op 't goede oogenblik invallende dooi voor de zooveelste maal tusschenbeide. Samen hadden we gedroomd van een tocht in Friesland, de klasieke driehonderd kilometer op één dag, de grootste steden van de provincie af; m'n vriend zou een flinke kodak meenemen en dan een aantal kiekjes maken. We hadden geschreven om een gids en die had al geantwoord, nog een dag of vijf, dan kreeg mijn vriend een dagje vrijaf, dan zouden we samen op den trein gaan des avonds naar Leeuwarden, daar dadelijk onder de wol, vroeg op en vroeg aan den slag den volgenden morgen tot des avonds laat en dan weer gauw terug, want mijn vriend had niet veel tijd. En thuis zouden de kiekjes ontwikkeld worden, het heele relaas van de tocht zou dadelijk worden opgeschreven en dat alles had een plaatsje moeten vinden in „Buiten”. We hadden misgerekend, de strakke lucht die ons zoo langdurige vorst voorspeld had, was langzamerhand minder helder geworden, en eindelijk kwam weer die lamme, vuile groezelige kleur boven den horizon. Dit beteekent dooi. Dooi! Dooi! Miserabel woord. En twee dagen later dooide 't hard.

Maar vóór dat 't dooide, maakte ik in mijn eentje alvast eens een tochtje, om mij te oefenen voor de „driehonderd”, en met een paar woorden wilde ik daar wat van zeggen. Want dat rijden alleen heeft ook wel zijn bekoring. En een bijzondere voorliefde heb ik immer gehad voor die mij zoo vertrouwde en welbekende provincie Noord-Holland, voor West-Friesland, waar het landschap mij altijd zoo zeer heeft geboeid.

Met den trein is 't maar een wipje van uit het Gooi naar Amsterdam, dan even op de stoompont over het Y, en behoedzaam gewandeld op de sluizen, een stoffig slootje langs, met wat kleiachtige modder vettig in den omtrek van de banken waar we opbinden, den dijk beklommen, waar we al heel gauw op aangereden zijn; en dan kiezen we de ruimte, heel Noord-Holland, mooi ijs en gladde, verre banen, ligt voor ons open.

Zoo was 't toen ook, 't liep tegen twaalf uur, een weekdag en er waren maar weinig rijders, dat wil zeggen veel minder dan op een rustdag, waarop we er gewoonlijk op uittrekken, nu viel het des te meer op, dat de baan daar zoo vrij lag en wat verlaten, met heel in de verte een mensch, een ander liefhebber, en dat zwarte stipje maakte de ruimte die mij omgaf nog ontzag-

Foto Aug. F. W. Vogt.

WINTERVERMAAK OP DE GOUWZEE.

lijker en de stilte van den lichten dag nog volkomener. Want het was een winterdag, zeldzaam zooals we er maar enkele beleven. Hoog de bleek-blauwe, strakke lucht en daarin helder de zon die over het schoone Noord-Holland scheen, met zijn eigenaardige boerderijen, de daken groot tot een punt gebouwd en laag de muren; om de „plaatsjes” heen wat bosch. In de wazige verte doemde een dorp op, fijn het rood en de grijze kleur van de pannen op de huisjes om den spitsen toren.

Zwakke, Zuid-Oosten wind duwde mij, het zonnetje warmde lekker, de tinten aan den horizon deden aan die van een warmen zomerdag denken en inderdaad, zóó leek het wel alsof het zomer was. Maar dan luisterde ik naar de rustig lange streken van mijn schaatsen, ik keek naar het harde ijs dat zoo droog zich strekte in de stille vorst, en over de wijde, wijde velden ontwaarde ik de halfweggedooide sneeuw, ja dit was toch wel de winter, we zaten midden in den barren winter.

Langs de oevers van de vaart bogen zachtjes de pluimen van het statige riet, dat door werkende landlui met sikkels werd afgesneden. Ik had den ganschen dag voor mij en kwam op de gedachte om eens wat te dwalen en er maar op los te rijden naar het Noorden toe, heelemaal verdwalen ging niet, want overal stonden die duidelijke borden van de ijsvereeniging, maar het had toch zijn eigenaardige prikkeling om eens niet te weten waar ik eigenlijk doolde. Ik ging over op een breede vaart die soms leek als een groot meer. De windgaten, de zwarte die als sombere monden soms dreigden, vermeed ik, en ik volgde in de richting, naar ik meende van Edam, de weinige schaatskrassen die een weg aanduidden. Ik was toen geheel verlaten, het riet zag ik niet meer, alleen de witte velden, nergens een sterfeling, geen vogel, niets dan de ruimte, ook van dorpen of steden was geen spoor meer te zien.

Dan stond ik eens rustig, om rond te kijken en om naar de stilte te luisteren. De wind was bijna gaan liggen en het gansche landschap leek uitgestorven onder de winterzon. Achter mij, heel ver weg een donkere, roetachtige damp, de smook van de hoofdstad, vaal wit en rood daartegen van een enkele boerderij.

„There is a two-fold Silence” dacht ik, en ik besefte opeens heel scherp wat de groote Amerikaanse dichter Edgar Allan Poe daarmee wilde zeggen toen hij zijn sonnet Silence schreef. Hier was de stilte en de verlatenheid plechtig en ernstig en als een dreiging.

Toch bij het kalme verder gaan, meed ik de zwarte plekken niet zorgvuldiger, want in windstille nachten was het open water lang toegevroren, het ijs was er even hecht en sterk als overal rondom.

Later raakte ik in een dorp. Onder een Japhaalbrug door.

Foto Aug. F. W. Vogt.

IJS-ZEILSCHUIT OP DE GOUWZEE.

waar jongens aan lingen te bengelen, kwam ik op een breede vaart, waar ik het riet en de rietsnijders weer vond. De zon keerde ik nu geheel den rug toe, om oostwaarts te komen, want Monnikendam vermoedde ik, was niet zoo ver meer. Het duurde niet lang of ik zag aan den horizon den stompen toren; over uitgestrekte plassen en met een grooten boog kwam ik van uit het Noord-Westen op het stadje aan. Iets heel merkwaardigs vond ik ten Noord-Westen der stad. Daar liggen een menigte dammen, en die dammen, 't klinkt onwaarschijnlijk, maar 't is toch zoo, bieden een Dorado voor antiquairs. Naast de ruwe blokken basalt liggen daar treurig genoeg de kunstig behouwen steenen overblijfsels van afgebroken huizen, misschien wel buitenplaatsen uit de 17e en 18e eeuw. Ik vond er mooie zandsteenen leeuwenkoppen en andere Renaissance gevelversieringen, sommige gebroken, maar vele nog ongeschonden. Ik zag er ook beelden, ontwaarde een bijzonder mooi in marmer gehouwen vrouwenkop, rompen, armen misschien van zandsteenen tuinsieraden, prachtig bewerkte brokken, waarschijnlijk van een portiek afkomstig. Had ik den fotograaf maar hier, dacht ik, dan kon ik weer eens iets heel bijzonders voor ons weekblad bemachtigen.

Langs de grachten kwam ik in het stadje, ietwat droevig gestemd, dat er zooveel van het beste wat in vroeger eeuwen door de bewoners dezer stad was voortgebracht, nu als vergeten ouden rommel aan weer en wind blootgesteld te hoop lag, half in 't water, rond het oude Monnikendam. Maar de honger kondigde zich tevens aan, en die is wel in staat om alle aandacht op zich te vestigen. In een dompige gelagkamer at ik met nog meerdere schaatsenrijders. Ik bezocht de haven, reed een eind de Gouwe op, zag de ijsschuitjes slank over de gladde vlakke zwieren en toen het wondere bellenspel vier uur speelde in den ouden klokketoren, wandelde ik door doodstille straten naar de vaart terug.

Tegen den wind in ging het dan, een krachtige Oostenwind, die even verkilde maar later warme. De zon ging onder, groot en rood, heel Noord-Holland, dat wijde, wijde vlakke land, lag in wonderen fel-oranjen gloed.

Een heel lichte nevel kwam laag aan den horizon te zweven, daarin zonk de zon, en langs die donker roode kern zag ik de fijne onttrekken van verre dorpen en torens schuiven, totdat de schemer als een zegening te dalen aanving.

Ik was al bij de sluizen terug, veel sneller dan ik verwacht had en dra stond ik op de stoompont, dicht bij den warmen schoorsteen, want de Oostenwind blies nu feller en ijziger nog.

Langzaam doemden van het Centraal station duidelijker de lichten op, over het Y gonsde het donkere gerucht van de groote, oude stad.

H. v. B.

IN EEN KLEINEN TUIN.

DE lezers, die in het bezit van den vorigen jaargang van „Buiten” zijn, zullen zich herinneren, dat ik daarin eenige opmerkingen en wenken ten beste gaf, betrekking hebbende op „kleine tuinen”. Voor hen, die de bladen waarin die bijdragen voorkomen, niet in handen kregen, zij, ter voorkoming van misverstand hier herhaald, dat daarmede niet de kleine lapjes grond vóór of achter een woonhuis bedoeld worden; tuintjes van weinige Meters oppervlakte, maar tuinen, die werkelijk zoo mogen genoemd worden, b.v. van 1000 vierkante Meter, *kleine* tuinen alzo, maar toch ruimte genoeg biedende om hem, die zich door planten en bloemen aangetrokken voelt, bij doelmatige beplanting en behandeling, veel afwisseling en voldoening te geven.

Moest het laatste artikel tot een aanbevelingsbrief dienen voor de dwergachtige planten van het hooggebergte, die men in 't algemeen als Alpenplanten of Alpenen onderscheidt, kleinen alzo, die voor een kleineren tuin zoo goed passend zijn, nu wil ik de attentie vestigen op een paar, die zich door haar snellen groei en forsche ontwikkeling bijzonder onderscheiden, en, vergeleken met die alpische dwergen, niet ten onrechte reuzen mogen genoemd worden.

Merkt men nu op, dat ik hier met mijzelf in tegenspraak ben, dan stem ik toe, dat men daarin volkomen gelijk schijnt te hebben; immers groote, forsche groeiende planten in een kleinen tuin, dat rijmt niet best. Toch vergist men zich dan, tenzij men aan een toepassing op ruime schaal mocht denken, wat geenszins mijne bedoeling is. Een plant van krachtige ontwikkeling en nobele houding komt, goed geplaatst, in een kleinen tuin zelfs beter tot haar recht dan op een groot terrein; de nauwer begrensde omgeving brengt dit vanzelf mede; maar men moet er zeer zuinig mede wezen, anders gaan zij het geheel beheerschen en allicht benadeelen; zij trekken dan de opmerkzaamheid van de kleineren af en bederven het effect van het geheel. Dit is inzonderheid het geval, wanneer men ze vlak bij of tusschen lagere planten plaatst. Ze moeten geheel vrij en op zichzelf staan, zoodat zij niets hinderen en door niets gehinderd worden.

Dit voorop gesteld zijnde, behoeft ik niet te aarzelen de twee volgenden, van welke de eerste zeer algemeen, de tweede veel minder bekend is, hier ter sprake te brengen.

Ik bedoel de gewone Zonnebloem en de Bereklaauw. De Zonnebloem! Een gemeene plant, zeggen of denken ongetwijfeld sommige lezers.

Wanneer men hiermede bedoelt een algemeen bekende en verspreide plant, heeft men volkomen gelijk; maar zeker niet, zoo men aan dat woord een minachtende beteekenis hecht, als zou ze tot het kanaille in de plantenwereld behooren, en men haar dus geen bijzondere opmerkzaamheid waard achten, want juist het tegendeel is het geval; in die mate zelfs, dat ik, met deze weinige regels bedoel haar een eeresaluut te brengen.

Het staat er en het blijft ook staan, al trekken sommigen daar misschien de schouders over op, want zij verdient het; ze is die hulde drievoudig waard; om hare geschiedenis, om hare fraaiheid en om de bijzonderheden, die ze den opmerkzamen beschouwer voor oogen stelt.

Dat ik bij alles wat daarop betrekking heeft, meer bepaald bij het laatste, hier niet nader kan stilstaan, is licht te begrijpen. Een enkel woord over hare geschiedenis en een korte uitweiding over hare waarde voor kleine tuinen mogen voor deze plaats voldoende geacht worden. Over de bijzonderheden, haren bloei betreffende, en die niet kunnen missen belangstelling te vinden bij hen, gaf ik, voor hen, aan wie die niet bekend zijn, een vrij uitvoerige beschouwing in een pas verschenen boek, waarnaar ik wezenlijk belangstellenden meen te mogen verwijzen 1).

Hare geschiedenis? Ja, ze heeft eene geschiedenis, die gemeene Zonnebloem, een geschiedenis zelfs van meer dan twee eeuwen, en die haar zeer tot eer verstrekt.

Reeds in 1506 toch werd zij door zaden uit Peru, waar ze oorspronkelijk thuis behoort, naar Europa overgebracht, en, ging de verspreiding eener plant toen natuurlijk lang zoo snel niet als tegenwoordig, toch werd zij betrekkelijk vrij spoedig als sierplant een welkome gast in de tuinen aller Europeesche landen. En ze bleef een gunsteling gedurende een lange, zeer lange reeks van jaren, zoodat men wel mocht aannemen dat ze daarin een burgerrecht had verkregen, hetwelk haar niet kon ontnomen, dat zij door geen andere in de schaduw gesteld en op zij gedrongen kon worden.

Maar omstreeks het midden der vorige eeuw begon de mode, die zich tot dusverre daarmede niet had bemoeid, zich ook den heerschenden smaak voor bloemen aan te trekken. Wanneer dit blijkbaar werd is niet precies te zeggen, want die wispelturige dame, aan wier nukken de maatschappij intusschen zulke groote verplichtingen heeft, oefent in vele gevallen haren invloed, waaraan men zich over het algemeen niet kan onttrekken, zeer geleidelijk uit; langzaam maar zeker behaalt zij dan ook de overwinning, zelfs op het gezonde verstand van hen, die meenen buiten haren invloed te staan, en slaagt zij er vaak in goeden smaak voor wansmaak prijs te geven.

Van wie en van waar het wachtwoord is uitgegaan weet niemand; maar op eens werden sommigen verrast door de gaandeweg veld winnende opinie, dat gele bloemen gemeen zijn, dat ze in geen bloemschikkingen gebruikt mochten worden, omdat hij, die ze mooi vond, daardoor blijk van wansmaak gaf.

De gele bloemen werden waardeloos; met enkele zeldzame en kostbare soorten werd nog uitzondering gemaakt, maar de Zonnebloem behoorde tot de eersten, op welke het banvonniss algemeen werd toegepast.

Er is echter een groote categorie van menschen, die zich aan dergelijke voorschriften der mode niet storen, zelfs die daarmede onbekend blijven; dat is in de eerste plaats de arbeidende klasse ten platten lande; het zijn in het algemeen de minder gegoeden. Deze allen bleven aan de uit de tuinen zoo goed als verbannen Zonnebloem gehecht. Men zag haar in de tuintjes vóór de boerderijen, en het plekje grond, waarover een schamel arbeider beschikte, kon bijna niet zó klein zijn, dat er niet plaats voor een paar Zonnebloemen zou wezen. Ware dit niet het geval geweest, dan zou deze fraaie plant groot gevaar geloopt hebben van geheel uit het oog verloren te worden; immers het vooroordeel tegen gele bloemen hield verscheidene tientallen van jaren aan; veel langer dan men, van achteren gezien, mogelijk zou achten.

Maar veel sneller dan ze uit de gunst geraakt waren, kwamen ze weer in trek, en toen sloeg men, immers dit hoort er bij, van het ééne uiterste tot het andere over.

Het was de Weensche schilder Makart, die door zijn losse schikking van groote bouquetten veler oogen opende voor den wansmaak der toen zoo stijve bloemschikkingen en, toen men weldra tot de overtuiging kwam, dat een losse, ongedwongen schikking van bloemwerken in het algemeen veel sierlijker was en de schoonheid der bloemen beter deed uitkomen, bleek al zeer spoedig, dat daarbij de gele bloemen onmogelijk konden gemist worden . . . en er kwam groote vraag naar!

Men zag toen spoedig in, dat men veel schoons, door opzettelijke veronachtzaming had verloren, en de kweekers gingen zich ijverig op de verzameling van hetgeen nog behouden was en tevens op de verbetering daarvan toe te leggen. En zoo kan men nu zonder overdrijving zeggen, dat de jaren lang naar de achterhoeken verbannen Zonnebloem weer volkomen gerehabiliteerd, dat ze opnieuwe een gunsteling is geworden van allen die Flora's kinderen liefhebben. Niet alleen in de tuinen, maar zelfs achter de spiegelruiten van voornamen huizen ziet men thans in den zomer die fraaie „zonnen” prijken.

Ik merkte hier boven op dat deze plant in kleine tuinen bijzonder goed tot haar recht komt. Dit hangt echter veel van de plaatsing

1) *Een Bloemenkrans*. Populair botanische schetsen. Leiden, A. W. Sijthoff's Uitg. Mij. blz. 305—358.

af. Hoe schoon ook van nabij, maken ze toch op eenigen afstand een veel fraaier effect. Ook moet men er een spaarzaam gebruik van maken, en zorgen dat zulk een plant volkomen vrij staat en het volle genot van de zon heeft. Het beste plant of zaait men er drie bijeen, op 25 c.M. onderlingen afstand * * *, en dan zóó, dat men er van uit het huis het vrije gezicht op heeft. Eén zoo'n groepje is eigenlijk reeds genoeg; twee kan ook, als men ze ver van elkaar af kan plaatsen. In elk geval zorg men voor een goeden substantiëlen grond. In zandgrond, mits die goed gemest is, groeien ze goed, maar een wat zwaarder grond lijkt haar toch beter. De forsche groei wijst reeds op veel behoefte aan voedsel; ook zal men, dit begrijpende, niet verzuimen haar, bij aanhoudende droogte, flink van water te voorzien. Wel zijn ze goed tegen hitte en droogte bestand, maar getroost men zich die kleine moeite, dan zal zij zich door sterkere ontwikkeling daarvoor zeer dankbaar toonen.

Hoewel de gewone, oude Zonnebloem, met hare middelmatig groote bloemen 1), voor mij de fraaiste is, mag ik deze toch wel wat conservatieve opvatting niet aan anderen opdringen; immers men beschikt tegenwoordig over variëteiten, die in veler schatting aanzienlijk fraaier zijn.

Dat is inzonderheid het geval met een z.g.n. gevuldbloemige variëteit (*Helianthus annuus flore pleno* of *H. californicus*), die bij velen, en niet ten onrechte, zeer hoog staat aangeschreven. Ook is er een, die slechts één enkele bloem op den top der stengels draagt, en die daarom de éénbloemige Z. (*Helianthus annuus uniflorus*) heet. In sterken grond en op een gunstige standplaats kan deze bloem wel veertig c.M. in diameter bereiken. Dan is er ook een bontbladerige, en een laag blijvende, die echter geen van beiden bijzondere waarde hebben.

Ze zijn allen éénjarig en moeten dus in 't voorjaar gezaaid worden. De zaden, eigenlijk vruchtjes, kosten bijna niets en voor enkele centen ontvangt men veel meer dan men noodig heeft. Waar men er drie wil hebben, legt men b.v. een dozijn korrels op kleine afstanden een paar c.M. diep in den grond; men laat dan later de drie sterksten op goeden afstand staan, en verwijderd de overigen. Wil men ze verplanten, dan gaat dit goed, mits bij regenachtig weér. Het sterkste groeien echter die, welke rustig blijven staan op de plaats waar ze ontkiemden. —

De Bereklaauw, waarvan ik hierboven met een enkel woord sprak, komt een volgende keer aan de beurt.

H. WITTE.

1) Ik gebruik dit woord in den conventioneelen zin. Het zijn geen bloemen, maar vereenigingen van een groot aantal kleine bloempjes. Het zijn bloeiwijzen of inflorescenties, die men als samengestelde bloemen of Composieten onderscheidt.

EEN VERDIENSTELIJK CONFÉRENCIER.

Here lies buried Mary Jones.
She died of eating cherrystones.
Her name was Smith
We call her Jones
Because it rimes with cherrystones.

DE heer Foxton Ferguson B. A., de verdienstelijke bestudeerder van den Engelschen volkszang, die wij ook in de plaats onzer inwoning ontmoet hebben, is een geestig en voortreffelijk causeur. Met het rijmpje dat wij hierboven als motto plaatsen wist hij ons onmiddellijk te verklaren, die merkwaardige nonchalance van de Engelschen bij het uitspreken van eigen taal, taal die zij met de zonderlingste tegenstrijdigheid vervormden, al naarmate hunne luimen dat wenschelijk achten. Dat er in den loop der tijden belangrijke wijzigingen vooral in een volkszang worden aangebracht is reeds lang bewezen, maar de Engelschman is al heel nonchalant in 't onthouden en weer-zeggen van zijn zangen geweest. De wijs is nog altijd de zelfde van voor eeuwen, maar het liedje is vreemd vervormd, twee, drie regels zijn tot „zoete nonsens” verkracht soms. De taak om dien nonsens te ontwarren en er „met een weinig vindingrijkheid, uit de klanken, de oorspronkelijke beteekenis van op te sporen”, die taak, zoo vertelde de heer Ferguson ons, had hij zich gesteld, en was hij, blijkens zijn uitleggingen reeds aardig op weg, te vervullen. Toch bedoelde, hij, was het een zware „aufgabe”, om b.v. in het lied: „I'm seventeen come Sunday”, uit te vinden, welke de oorspronkelijke woorden geweest zijn van het vreemde, niet-temin bekoorlijke, refrein:

With my rue dum day, fol the diddle dol,
Fol the dol, the diddle dum the day.
of van het refrein:

(Moppety, moppety, mono)
With a high jig jiggety, top and petticoats
Robin-a-Thrush cries Mono.

De heer Ferguson heeft ons veel van het Engelsche volkslied verteld, dat hij langs de wegen, in de bierhuizen, herbergen, dorpstraatjes van zijn vaderland heeft opgespoord, opgeteekend

en doen zingen door jonge en oude mannen, door vrouwen en kinderen, hij heeft ons met zijn welluidende, krachtige stem, voor de zooveelste maal die geheel bijzondere bekoring van de Engelsche volksliederen en wijzen doen voelen, wijzen zooals geen volk ter wereld ze heeft voortgebracht, maar vooral, en dit noopte mij er toe om over zijn voordracht ook in dit blad iets te zeggen, hij heeft ons duidelijk aangetoond dat het Engelsche lied tintelt van frischheid, van kracht en mannelijkheid, van liefde voor de groenende heuvels, voor dieren, zingende, kleine vogels, voor de vriendelijke, lieflijke schoonheid, reinheid van het wijde Engelsche landschap.

As I was ploughing my fathers field
Across the hill came Marjorie:
The farmer's eldest son was I
The millers daughter she
She greeted me kindly as homeward she hied,
I prayed she would linger and walk by my side;
„Come back, come back, come back I cried,
„And follow the plough with me”.

H. v. B.

De tentoonstelling van automobielen, motorrijwielen en motorbooten van 17—26 Januari in het Paleis voor Volksvlijt.

VAN 17—26 Januari is te Amsterdam voor de tiende maal de door de vereeniging „De Rijwielen- en Automobielen-Industrie” georganiseerde tentoonstelling van automobielen, motorrijwielen en motorbooten gehouden. Nu weet ik wel, dat „Buiten” zich uitsluitend met het buitenleven bemoeit, en dat een automobielen-tentoonstelling „binnen” wordt gehouden, doch de auto staat met het buitenleven in zulk een nauw verband, dat we deze Amsterdamsche Salon niet kunnen en mogen verzwijgen.

Het automobilisme heeft in ons land meer en meer een groote populariteit verkregen; men is eindelijk in gaan zien van welk een groot nut de automobiel voor de maatschappij zoo langzamerhand is geworden. Degelijke bewijzen zijn daarvoor geleverd, zoowel in Nederland als in onze koloniën. Het jaar 1907 heeft het dossier dier bewijzen danig vergroot.

Reeds in 1903 tijdens de stakingstijden heeft de Regeering de automobiel leeren waardeeren. De groote diensten toen ter tijd den lande bewezen, zijn nimmer voldoende geapprecieerd. Misschien ook wel, omdat op dat tijdstip, het automobilisme nog niet die populariteit had verkregen, waarin het zich thans mag verheugen.....

Het voertuig der vooruitgang heeft een vliegensvlugge opkomst gehad. In 10 jaren tijd is het groot geworden, en wat meer is: zal nog veel grooter worden. Deze nieuwe industrie heeft 'n vlugge, korte en grootsche ontwikkeling gehad en heden ten dage werken ruim $\frac{1}{2}$ miljoen arbeiders in de verschillende Fransche automobiel-fabrieken. Frankrijk is namelijk de bakermat van het automobilisme. Dáár is men begonnen met te fabriceren de wagentjes, die thans niet meer zouden worden aangekeken, en door samenwerking van menschelijk vernuft is men in staat geweest telkens en telkens te verbeteren, te vergrooten en te verfraaien en in 1908 is men tot deze conclusie kunnen komen: aan het automobiel-type van 1907 was weinig te veranderen, zoodat dit van 1908 bijna de volmaaktheid heeft bereikt.

Dat was echter geen reden, dat de fabrikanten stil zaten, en aan de meeste auto's zijn voor 1908 kleine verbeteringen van technischen aard gebracht, waarover we het echter hier niet zullen hebben, aangezien ons dit te ver op technisch gebied zou brengen. Wel kunnen we mededeelen, dat verschillende fabrieken voor hun fabrikaten de cardan in plaats van de ketting-overbrenging aan hun auto's vooral van kleinere types prefereeren. Voor 1908 is mooi werk geleverd en al dat moois was nu bijeen gebracht in de uitgestrekte zalen, en in het aan de organiseerende vereeniging toebehoorende bijgebouw in den tuin, van het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam.

Met een merkwaardige snelheid werd alles in twee dagen tijds in orde gebracht, zij het dan ook op het nippertje, doch toen Vrijdagmiddag 2 uur de openings-plechtigheid plaats had, waren alle 66 stands zoo goed als gereed, althans in staat om een bezoek der verschillende aanwezige officials te wachten. Er was dit jaar al bijzonder veel werk gemaakt van de versiering der stands en ook het comité had zoowel de buitengevel, als van binnen de geheele koepel electrisch laten verlichten. Vooral bij avond gaf dit een zeer fraai effect, waarover 'n ieder vol bewondering was. Doordat ditmaal geen rijwielen meer plaatsruimte ter hunner beschikking, zoodat ze in de gelegenheid waren beter dan vroeger voor den dag te komen.

De openingsplechtigheid droeg een officieel karakter. Alhoewel de Minister van Handel, Landbouw en Nijverheid niet aanwezig kon zijn — het kabinet was immers demissionair — was toch diens vertegenwoordiger, Mr. J. C. A. Everwijn, hoofdcommies

Foto Aug. F. W. Vogt.

STAND VAN DE FIRMA VERWEY EN LUGARD.

van het Departement van Handel aanwezig, toen Jhr. Mr. R. Sandberg tot Essenburg, voorzitter van de Nederlandsche Automobielen Club, het podium betrad, om de openingsrede uit te spreken.

Een groot aantal genoodigden waren in de bijzaal (zijde Frederiksplein) aanwezig, om deze plechtigheid bij te wonen. Nadat de eerewijn was gebruikt, werd een officieel bezoek gebracht aan alle stands.

Nog ééns: het zou ons te vervoeren om die wandeling langs alle stands te beschrijven. Het ligt niet op onzen weg. Wel willen we het een en ander over de voornaamste stands mededeelen. En dan beginnen we met de: „Nationale Industrie”.

Wij hebben voldoende aangetoond in onze Peking—Parijs-artikelen, op welk 'n schitterende wijze de Spijker-wagen dezen moeilijken raid heeft volbracht. Welnu, de „Maatschappij Trompenburg” had op 'n kranige wijze gezorgd, op dezen Salon vertegenwoordigd te zijn.

In de groote concertzaal, in het middenvak, was deze stand geplaatst: de mooie schitterend electrisch verlichte zuilen trokken ieders aandacht. De tegenwoordige directie had beter dan vroeger, voor een goed geheel gezorgd, en ditmaal waren behalve de chassis van zuivere Nederlandsche productie, heele mooie carrosseriën geëxposeerd, allemaal vervaardigd in de fabriek van Trompenburg. Een prachtig geheel vormden die mooie auto's, die dan ook aller bewondering wekten.

En toch wordt hier te lande de Nederlandsche industrie niet voldoende beschermd, want wat zou het niet jammer zijn, indien een fabriek als Trompenburg, die in 1907 proeven heeft geleverd, dat haar werk niet alleen goed en degelijk, maar ook hoogst betrouwbare en soliede is, door financiële moeilijkheden genoopt zou zijn, het vervaardigen van automobielen te staken.

Nu is het wel waar, dat Nederland een klein land is en dat een automobiel niet voor een ieder te koop is, maar men vergete toch niet, dat we groote koloniën hebben, waar heel wat omgezet kan worden. Bovendien moest de Regeering en alle hooge autoriteiten in den Staat het voorbeeld geven door de Nederlandsche Industrie te beschermen. En ook de industrieelen, die hier te lande nog ver achter staan bij de groote buitenlandse zaken, waarvan de meesten voor hun zaken de automobiel gebruiken, moesten zulks doen.

Het moet zoo langzamerhand den weg op, dat men tot de overtuiging komt, dat de auto niet meer alleen als „luxe-artikel” wordt bedoeld, maar tevens ook, en dat moet de eerste plaats worden, als nuttig en industrieel voertuig.

En dan onze Koloniën.

We hebben het genoeg gehad op dezen Salon te ontmoeten de Heer J. F. Verwey, lid der bekende Haagsche firma Verwey en Lugard, die van Mei tot October van het vorige jaar in Nederlandsch-Indië vertoefde, om daar het automobilisme te importeerden. Welnu, de Heer Verwey heeft 'n kolossaal succes gehad en de hoogstgeplaatste

autoriteiten in Insulinde zijn enthousiaste voorstanders geworden van het automobilisme. Gouverneur-Generaal van Heutz gaf daartoe het voorbeeld, en de Sultans van Solo, Deli en Langkat en met hen vele hooge inlanders bezitten thans de mooiste en nieuwste automobielen. De Heer Verwey importeerde daar de Nederlandsche Industrie en wel de Spijkerwagens, benevens het bekende Italiaansche merk F. I. A. T. en de V. L. A. M.'s, d.z. kleiner typen van wagens, speciaal voor deze firma gefabriceerd. De naam F. I. A. T. is op de wereldmarkt voldoende bekend om er veel over te zeggen. In 1907 werden door Nazarro op F. I. A. T. de drie grootste snelheidswedstrijden gewonnen, om niet te spreken van de menigte kleinere races. Het Koninklijk Huis van Italië heeft dan ook 'n groot aantal F. I. A. T.'s in gebruik en nog niet zoo lang geleden bracht H. M. de Koningin-Moeder van

Italië op haar reis door Europa, met haar mooien F. I. A. T. reiswagen, een bezoek aan ons land.

De firma Verwey en Lugard had op deze Automobielen-Tentoonstelling in het bijgebouw een zeer mooie stand, waarop o.m. de Spijker-wagen, aangekocht door Z. E. den Oud-Minister van Koloniën en president van de Nederlandsche Handelsvereniging Cremer, geëxposeerd was. Bovendien zagen wij daar nog de door de Jordaan te Amsterdam zullen aanvangen. Als men nagaat, dat de firma Verwey en Lugard reeds een 4-tal filialen in Ned-Indië heeft, dan kan men er zeker van zijn, dat daar nog heel wat te verdienen valt, voor hem die er komt met een degelijk merk. Intusschen hebben onze kolonisten een goed voorbeeld gegeven door ook de Nationale Industrie te helpen bevorderen. Z.K.H. Prins Hendrik, die Maandag 20 Januari de Tentoonstelling met een bezoek vereerde, kwam het eerst op den Spijkerstand, en bij Verwey en Lugard — deze zijn vertegenwoordigers van „Trompenburg” voor Nederland en Koloniën — werd geruimen tijd vertoefd, ten einde al het fraais met bijzondere belangstelling in oogenschouw te nemen.

Nu moet men niet gaan denken, dat wij bij het bespreken der nationale producties willen ontkennen, dat de buitenlandse fabricaties niet deugen, of minder aanbevolen moeten worden. Integendeel, onze Nederlandsche automobiel-industrie is nog in haar wording, en daar in Frankrijk en elders is men reeds jaren bezig. Trouwens, we hebben het gezegd van de F. I. A. T. en dat geldt ook voor de Delahaye's, Mercedes, Itala's, Panhard-Levassor's, Bayard-Clément's, etc., etc., alle degelijke, over

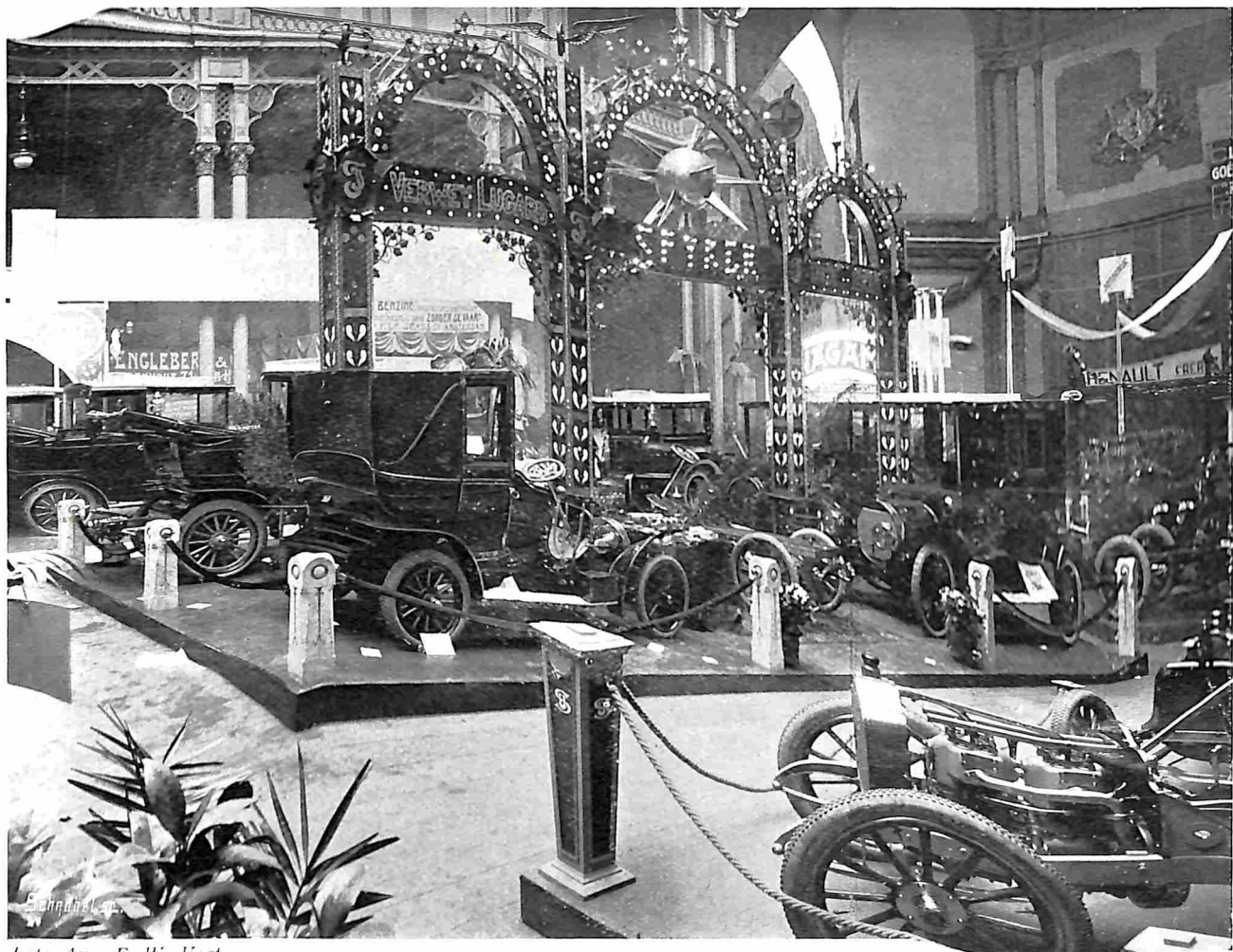

Foto Aug. F. W. Vogt.

STAND VAN DE INDUSTRIËLE MAATSCHAPPIJ „TROMPENBURG”.

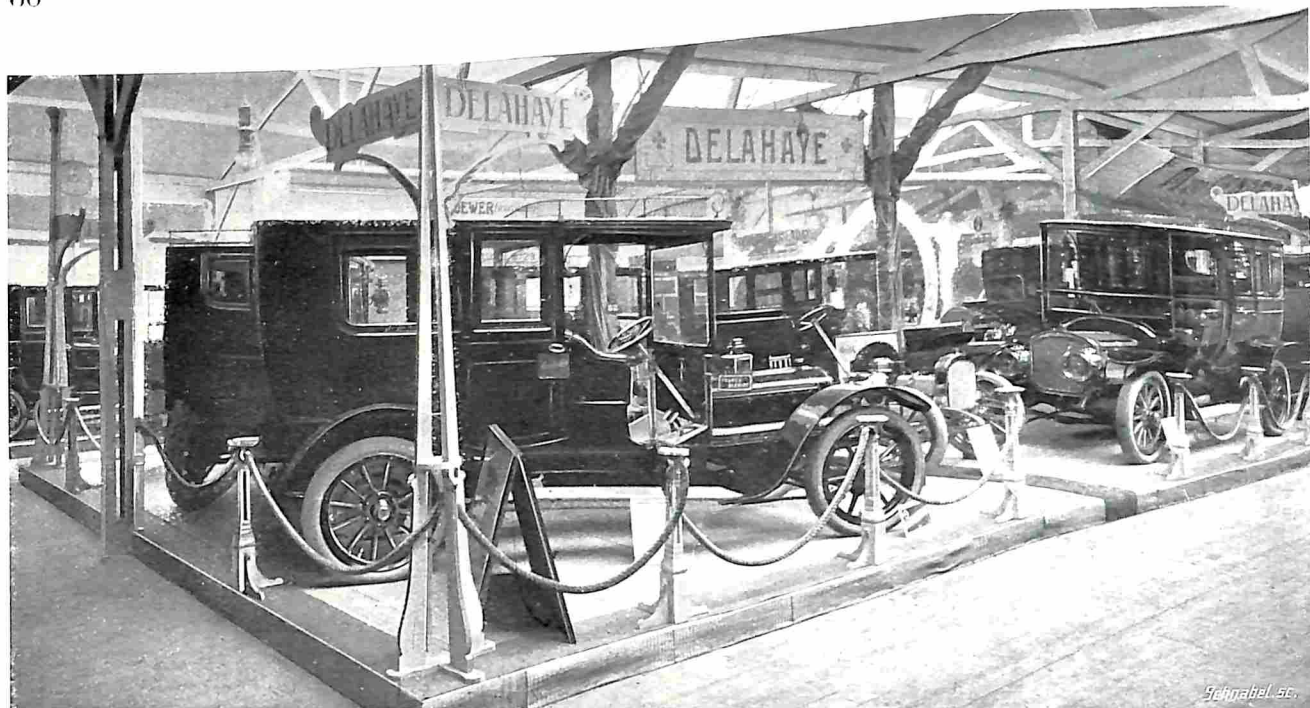

Foto Aug. F. W. Vogt.

STAND VAN DE HAAGSCHE AUTOMOBIEL-MAATSCHAPPIJ.

de gansche wereld welbekende en goed gerenommeerde fabricaties. Op de stand der Haagsche Automobiël-Maatschappij toonde de directeur de Heer P. J. Adrian ons de mooie collectie der daár geëxposeerde Delahaye-auto's, benevens al de fraaiste carrosseries, zoowel van Fransche als Nederlandsche fabricaties. Zooals terecht de Heer Adrian ons opmerkte, voor een leek is er geen verandering aan het Delahaye model 1908 te bespeuren; voor deskundigen daarentegen wel eenige verbeteringen. Daarom had deze firma ook speciaal voor het groote publiek, zulk 'n fraaie collectie carrosserieën bijeengebracht. We zagen er eentje, een extra luxe-limousine, met rustbanken en inlegwerk, fraai bekleed, electrisch verlicht, een prachtig stuk werk, dat eventjes een kleine 6000 gulden inkoop kostte.

Op motorbootgebied heeft deze firma eveneens haar sporen verdiend. De Delahaye-racers hebben de meeste kampioenschappen van de laatste jaren behaald en in 1908 laat de fabriek weer een nieuw stel racers bouwen, welke — als alles goed gaat — alle bestaande snelheid-records zullen verbeteren. Terloops zij hier medegedeeld, dat behalve automobielen en motorrijwielen — van deze laatste was er een niet zeer groote collectie aanwezig — ook de motorboten flink vertegenwoordigd waren.

Is Delahaye als een der beste voortbrengsels der Fransche industrie, wereldberoemd, niet minder is dit het geval met de van Duitsche fabricatie zijnde Mercedes, die op den stand van Auto-Palace uit 's-Gravenhage tentoongesteld waren. Wij zagen daar o.m. een keurigen reiswagen, die ons er naar deed snakken met zoo'n wagen een maand lang door Europa te toeren. En met de Mercedes, noemen we in één adem de Italiautomobielen. Alweer even Peking—Parijs opgehaald en een ieder zal zich herinneren op welk 'n schitterende wijze Prins Borghese met zijn 40 p.k. Itala lang voor de anderen te Parijs arriveerde. Weliswaar had Prins Borghese een 40 p.k., terwijl de andere deelnemers een 12/18 p.k. voor Spijker en twee een 10 p.k. voor de Dion-Boutons benutten. Dit neemt echter niet weg, dat de verichtingen der Itala allerschitterendst zijn geweest, waardoor het werk alom als een voorbeeld van betrouwbaarheid wordt genoemd. Deze firma brengt thans ook in den handel de „Auto-Palace", een 4 cilindrs 6 1/2 paards wagen, een goedkoop karretje, dat de drie mille niet overschrijdt en kant en klaar, vrij van vracht en rechten wordt afgeleverd. Een prijs voor iedereen, om zoo te zeggen! Behalve de reeds genoemde merken zagen we daar nog Saurer en Hansa auto's, benevens 'n mooie chassis Unic, van hetzelfde type als waarvan in Parijs en andere groote steden honderden fiacres loopen.

Het groote bijgebouw op deze tentoonstelling was ditmaal voorzien van centrale verwarming, waarvoor de firma W. J. Stokvis uit Arnhem had zorg gedragen. Een inderdaad groote verbetering, welke het verblijf in deze ruime zaal zeer aanglokkelijk maakte. Deze firma exposeerde tevens haar Fransche wagens van het merk Panhard-Levassor — een der beste en oudste Fransche fabricaties — en Bayard-A Clément, vooral bekend door haar vele overwinningen in de laatste jaren op gebied van snelheidswedstrijden.

Ook zagen we nog op een ande-

paneelwerk rijk in mahoniehout was afgetimmerd. Truscott is een Amerikaansch fabrikaat, dat in Europa zeer gewild is en zeer goed moet voldoen.

Na hetgeen wij zoo al gehoord hebben, krijgen we in volop gelegenheid om meerdere malen over de motorbootwedstrijden te schrijven. Immers er bestaan plannen voor een snelheidswedstrijd van Mannheim naar Dordrecht, vandaar een betrouwbare tocht door de kanalen van Dordrecht naar Amsterdam, terwijl dan op het IJ voor de kleinere, op de Zuiderzee voor de grotere boten wedstrijden zullen worden georganiseerd.

Wij hebben ook nog een bezoek gebracht aan de stands van den Algemeenen Nederlandschen Wielrijders-Bond en aan de van de Nederlandsche Automobiël-Club. Daar hebben we met voldoening geconstateerd, dat beide bonden onvermoeid werken, in het belang van den toerist, zoowel te water als op land. De A. N. W. B. doet dit werk reeds 25 jaar lang, is een machtig lichaam geworden en telt bijna tien duizend leden, die allen helpen den bond machtig te maken, en door hun steun den bestuurderen in staat stellen al het mogelijke te doen, om alle wegen en moeilijkheden na te kunnen voorloen. De N. A. C. werkt ook aan, die zich overal kring, en dan voor het speciale doel om het den automobilisten zoo gemakkelijk mogelijk te maken, dat de A. N. W. B. voor zoowel de wielrijders, als motoristen, automobilisten en motorboot-liefhebbers.

En nog veel meer was er te zien op deze tienden salon, waar iederen dag veel animo heerschte, kenners zoowel als leeken in bewondering er over uitdrukten, dat het geheel zoo mooi, in het bijzonder de voorzitter, de Heer Leonard Lang, en de secretaris, de Heer P. W. Schelltema-Beduin, komen hiervoor al te hopen we al die nieuwe auto's op onze straks in het voorjaar moeten en dan zal ongetwijfeld „Buiten", op dat moment de nieuwste en beste foto's van de mooiste onder deze wagen verschijnen. Als het voorjaar maar eerst weer in het land is.

JOHN COUCKE.

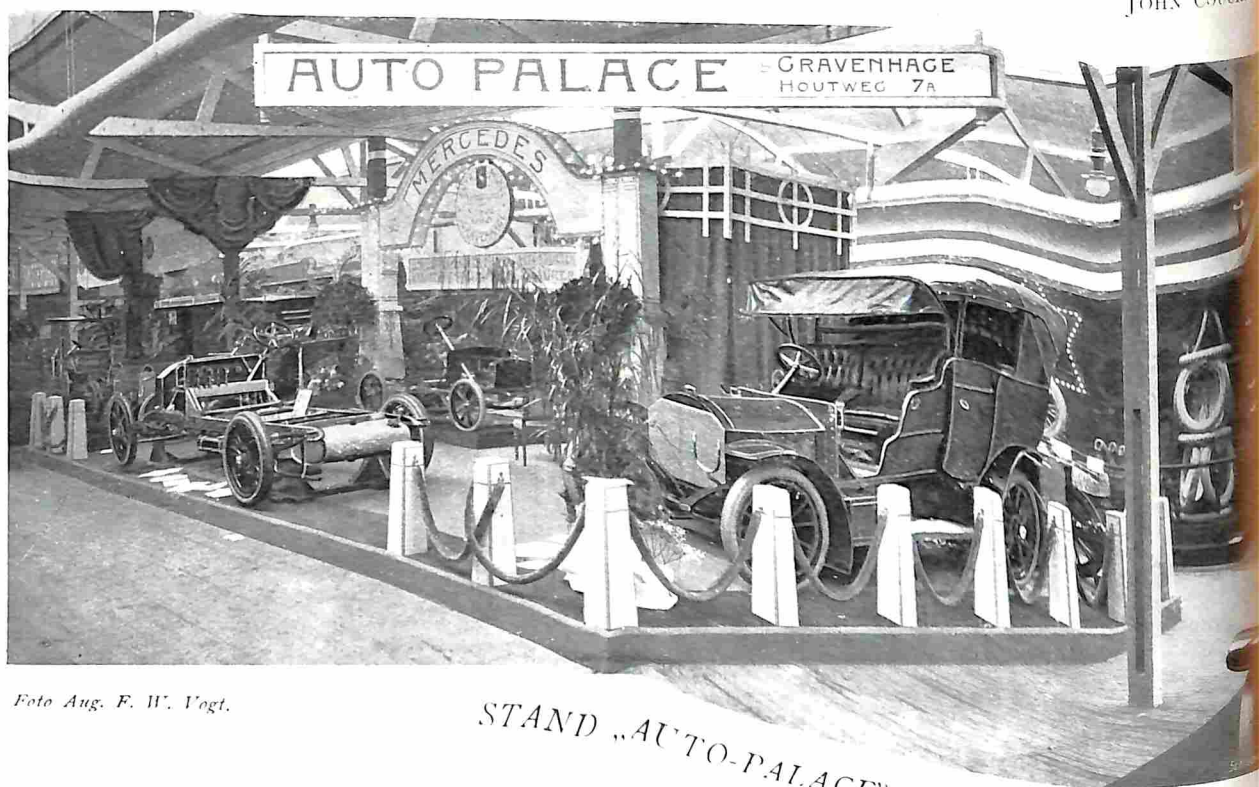

Foto Aug. F. W. Vogt.

STAND „AUTO-PALACE".